

कुडवा, तालुका व जिल्हा गोंदिया येथे
शासकीय रुग्णालय बांधण्यासाठी ५.०० हे.
वनक्षेत्र वळते करण्याबाबत

महाराष्ट्र शासन
महसूल व वन विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: एफएलडी-३५A१३/प्र.क्र.३१०/फ-१०
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२
दिनांक: १५/०५/२०१४

वाचा :

- १) प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वनबल प्रमुख) यांचे पत्र क्र. Desk-१७/NC/1/ID/८७२/१३-१४
दि. २८.८.२०१३
- २) शासन निर्णय समक्रमांक दि. ३१.१०.२०१३
- ३) शासन शुध्दीपत्रक समक्रमांक दि. २१.०२.२०१४
- ४) प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वनबल प्रमुख) यांचे पत्र क्र. Desk-१७/NC/१/ID-१२२१५/१८१/१४-१५
दि. ०७.०५.२०१४
- ५) प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वनबल प्रमुख) यांचे पत्र क्र. Desk-१७/NC/1/ID-१२२१५/२०५/१४-१५
दि. ०९.०५.२०१४
- ६) शासन शुध्दीपत्रक क्र. २ समक्रमांक दि. १५.०५.२०१४

प्रस्तावना

अधिष्ठाता, इंदिरा गांधी शासकीय वैद्यकिय महाविद्यालय, नागपूर यांनी मौ. कुडवा, तालुका व जिल्हा गोंदिया येथे शासकीय रुग्णालय बांधण्यासाठी ५.०० हे. वनक्षेत्र वळती करणाचा प्रस्ताव राज्याच्या वन विभागास सादर केला होता. त्यानुसार वरील अ.क्र. २ येथील शासन निर्णयान्वये त्यास तत्त्वतः मंजूरी देण्यात आली आहे. त्यातील अटींची पूर्तता केल्यानंतर या प्रस्तावास अंतिम मंजूरी देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय

भारत सरकारच्या आदेश क्रमांक-F.No.११-९/९८/FC दिनांक १३/५/२०११, १६/६/२०११, १०/१२/२०१२, १७/५/२०१३, ५/३/२०१४ आणि आदेश क्र. F.No.११/३६२/२०१२-FC दिनांक १/२/२०१३ अन्वये राज्यांना दिलेल्या अधिकारांचा वापर करून, महाराष्ट्र शासनाने कुडवा, तालुका व जिल्हा गोंदिया येथे शासकीय वैद्यकिय महाविद्यालय बांधण्यासाठी वन (संवर्धन) अधिनियम, १९८० च्या कलम-२ खाली

वनजमिन वळतीकरण करण्याबाबत प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वनबल प्रमुख) महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांचे पत्र क्र. Desk-१७/NC/1/ID/८७२/१३-१४, दिनांक २८.८.२०१३ अन्वये सादर केलेल्या प्रस्तावास वरील अ.क्र.२ येथील शासन निर्णयाद्वारे तत्त्वतः मंजूरी प्रदान करण्यात आली होती.

तसेच शासन शुध्दीपत्रक दि.१२.२.२०१४ व दि. १५.५.२०१४ अन्वये या आदेशातील चुकीची दुरुस्ती करण्यात आली होती.

प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वनबल प्रमुख) यांनी वरील अ.क्र.५ येथील दि. ९.५.२०१४ च्या पत्रान्वये वरील तत्त्वतः मंजूरीच्या अटीचा अटीपूर्तता अहवाल शासनास सादर केला. सदर अटीपूर्तता अहवाल विचारात घेऊन तसेच वरील परिच्छेदात नमूद केलेल्या भारत सरकारच्या आदेशान्वये राज्यांना दिलेल्या अधिकारांचा वापर करून शासन याद्वारे मौजे कुडवा तालुका व जिल्हा गोंदिया येथील ५.०० हे. झुडुपी जंगल वनजमिन वळती करण्यास अंतिम मंजूरी देत आहे.

वनजमिनीचा तपशील खालीलप्रमाणे :

तालुका व जिल्हा	गावाचे नांव	सर्व्हे क्र. / गट क्र.	क्षेत्र (हेक्टर)	वैधानिक दर्जा
गोंदिया	कुडवा	११८/२क, ११९/१क,	५.००	झुडुपी जंगल

२. सदर अंतिम मंजूरी खालील अटीच्या अधीन राहून देण्यात येत आहे.

१) वनक्षेत्राचा वैधानिक दर्जा बदलणार नाही.

२) प्रस्तावित वनक्षेत्र वळतेकरण वरीलप्रमाणे केवळ ५.०० हे. च्या मर्यादेत असेल.

३) प्रकल्प प्रस्तावामध्ये ज्या कारणासाठी वनजमिन मागणी केलेली आहे त्या कारणाशिवाय इतर कारणासाठी वनजमिनीचा वापर करता येणार नाही.

४) वरील परिच्छेद-१ मध्ये नमूद केलेल्या केंद्र शासनाच्या सर्व पत्रातील अटी व शर्तीच्या अधीन राहून तसेच शासनाच्या तत्त्वतः मान्यतेच्या आदेशातील अटींची पूर्तता प्रकल्प यंत्रणा करेल याच्या अधीन राहून ही अंतिम मान्यता प्रदान करण्यात आली आहे व त्या अटींचे पालन करणे प्रकल्प यंत्रणेवर बंधनकारक असेल.

५) प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वनबल प्रमुख), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांना योग्य वाटतील अशा इतर अटी.

६) प्रकल्प यंत्रणेने उपरोक्त अटींची पूर्तता केल्यानंतर मुख्य वनसंरक्षक (प्रा.), नागपूर हे वरील पूर्तता झाल्यानंतर प्रत्यक्षात वनजमिन वळतीकरणाची कार्यवाही करतील.

७) वर नमूद केलेल्या शासनाच्या तत्त्वतः मान्यता व अंतिम मान्यतेच्या पत्रातील विहित केलेल्या सर्व अटींचे प्रकल्प यंत्रणा अनुपालन करेल. प्रकल्प यंत्रणा सर्व अटींचे तंतोतंत अनुपालन करेल याची मुख्य वनसंरक्षक (प्रा.), नागपूर हे खात्री करतील. मुख्य वनसंरक्षक (प्रा) नागपूर याबाबतचा अहवाल वेळोवेळी अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक तथा केंद्रस्थ अधिकारी महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांना सादर करतील.

८) वन (संवर्धन) अधिनियम १९८० व त्याअंतर्गत केलेले नियम आणि मार्गदर्शक सूचना व या आदेशातील अटींपैकी कोणत्याही अटींचे अनुपालन न करणे हे वन (संवर्धन) अधिनियम १९८० चा भंग ठरेल आणि त्याप्रमाणे याबाबत वैधानिक कारवाई करण्यात येईल.

९) उपरोक्त अटींपैकी कोणत्याही अटींचे अनुपालन न केल्यास (non-compliance) संबंधित वन अधिकारी वन (संवर्धन) अधिनियम १९८० अंतर्गत दिनांक २५.१०.१९९२ रोजी निर्गमित केलेल्या मार्गदर्शक सूचनांतील कलम १.९ नुसार अहवाल राज्य शासनामार्फत क्षेत्रिय मुख्य वनसंरक्षक, पश्चिम क्षेत्र, पर्यावरण व वन मंत्रालय, भारत सरकार, भोपाळ यांना सादर करतील.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१४०५१५१३३५१९८२१९ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

प्र.चं.मयेकर

शासनाचे अवर सचिव

प्रत- वरील शासन निर्णय त्यांच्या वेबसाइटवर अपलोड करण्याच्या विनंतीसह :

१. सचिव (वने), पर्यावरण व वन मंत्रालय, भारत सरकार, नवी दिल्ली.

२. विभागीय मुख्य वनसंरक्षक, पश्चिम विभाग, पर्यावरण व वन मंत्रालय, भोपाळ, मध्य प्रदेश.

प्रत :

१. प्रधान सचिव, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, गोकुळदास तेजपाल रुग्णालय इमारत, लोकमान्य टिळक मार्ग, मुंबई
२. प्रधान सचिव, वैद्यकीय शिक्षण व औषधी द्रव्ये विभाग, गोकुळदास तेजपाल रुग्णालय इमारत, लोकमान्य टिळक मार्ग, मुंबई
३. प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वनबल प्रमुख), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर
४. प्रधान सचिव (वने) यांचे स्वीय सहायक, महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई- ४०० ०३२
५. अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक तथा केंद्रस्थ अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर
६. विभागीय आयुक्त, नागपूर
७. जिल्हाधिकारी, गोंदिया
८. मुख्य वनसंरक्षक (प्रा), नागपूर
९. उपवनसंरक्षक, गोंदिया
१०. अधिष्ठाता, इंदिरा गांधी शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय, नागपूर
११. निवडनस्ती फ-१० कार्यासन
२. जिल्हाधिकारी, गोंदिया, मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद, गोंदिया व उप वनसंरक्षक, गोंदिया यांना निर्देशित करण्यात येते की, वरील आदेशाची प्रत स्थानिक संस्था, पंचायत, नगरपालिका, नगरपरिषद आणि संबंधित शासकीय कार्यालयांचे प्रमुख यांना पाठविण्यात यावी. तसेच त्यांनी वरील आदेश त्यांच्या कार्यालयातील सूचना फलकावर तसेच वरील कार्यालय प्रमुखांच्या सूचना फलकावर सर्वसामान्य जनतेच्या माहितीसाठी प्रदर्शिले जातील याची खात्री करावी.
३. अधिष्ठाता, इंदिरा गांधी शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय, नागपूर यांना निर्देशित करण्यात येते की, वन मंजुऱ्यांचे सर्व आदेश एक स्थानिक भाषेतील व एक इंग्रजी भाषेतील प्रसिध्द अशा दोन दैनिक वृत्तपत्रात प्रसारित करावेत.
४. अधिष्ठाता, इंदिरा गांधी शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय, नागपूर यांना निर्देशित करण्यात येते की, वन मंजुऱ्यांच्या सर्व आदेशांची प्रत स्थानिक स्वराज्य संस्था, पंचायत, नगरपालिका, नगरपरिषद आणि संबंधित शासकीय कार्यालयांचे प्रमुख यांना पाठविण्यात यावी.
५. स्थानिक स्वराज्य संस्था, पंचायत, नगरपालिका, नगरपरिषद आणि संबंधित शासकीय कार्यालयांचे प्रमुख यांना निर्देशित करण्यात येते की, आदेशांची प्रत मिळाल्यापासून ३० दिवसापर्यंत सदर आदेश सूचना फलकावर प्रदर्शित करावे.

**Sanction to the diversion of 5.00 ha.
Zudupi Jungle forest land for
Government Hospital at Kudwa, Taluka
and District Gondia.**

**Government of Maharashtra
Revenue and Forest Department
Government Resolution No.: FLD-35A13/CR-310/F-10(2)**

Mantralaya, Mumbai 400032.

Date: 15/05/2014

Read -

1. Principal Chief Conservator's letter no. Desk17/NC/I/ID/872/13-14 dated 28.8.2013.
2. Government Resolution of even no. dated 31.10.2013.
3. Government Corrigendum of even no. dated 21.02.2014.
4. Principal Chief Conservator's letter no. Desk17/NC/1/ID-12215/181/13-14 dated 7.5.2014.
5. Principal Chief Conservator's letter no. Desk17/NC/I/ID-12215/205/13-14, dated 9.5.2014.
6. Government Corrigendum no.2 of even no. dated 15/05/2014

Preamble-

Dean, Indira Gandhi Government Medical College, Nagpur has submitted a proposal for diversion of 5.00 ha. Zudupi Jungle forest land for construction of Government Hospital at Kudwa, Taluka and District Gondia to the State Forest Department. Government vide its Government Resolution referred at Sr.No.2 above has granted in-principle approval to that proposal. After complying with the conditions laid down in the order of in-principle approval, it was under consideration of the Government to grant final approval to the above diversion.

Resolution

In exercise of powers delegated to the State Government vide Government of India's order no. F.No. 11-9/98/FC, dated 13/05/2011, 16/06/2011, 10/12/2012, 17/05/2013, 5/3/2014 and order no. F.No. 11-362/2012/FC dated 1/02/2013, Government of Maharashtra has granted in-principle approval vide its Government Resolution referred at Sr. No.2 above to the proposal submitted by Principal Chief Conservator of Forests, Maharashtra State vide his letter no. Desk17/NC/ I/ID/872/13-14, dated 28.8.2013.

Further some details were corrected vide Government Corrigendum dated 21/02/2014 and 15/05/2014.

Principal Chief Conservator of Forests, vide his letter referred at Sr. No.5 submitted the compliance report of the conditions mentioned in in-principle approval order. After careful consideration of the compliance report and in exercise of powers delegated to the State Government vide Government of India's orders mentioned hereinabove, Government is pleased to grant final approval to the diversion of 5.00 ha. Zudupi Jungle forest land under section 2 of the Forest (Conservation) Act, 1980, for construction of Government Hospital at Kudwa, Taluka and District Gondia as per the proposal submitted by Principal Chief Conservator of Forests, Maharashtra State vide his letter no. Desk -17/NC/I/I.D./12215/872/13-14, dated 28/8/2013. The details are as given below:-

Taluka and District	Village	Survey No. / Gut no.	Area in Ha.	Legal status
Gondia	Kudwa	118/2k, 119/1k	5.00	Zudupi Jungle

2. This sanction is issued subject to the following conditions-
  1. The legal status of the land diverted will remain unchanged.
  2. The proposed diversion shall be confined to the area of 5.00 ha. as specified above.
  3. The forest land shall not be used for any other purpose than specified in the project.
  4. This sanction is granted subject to the compliance of the conditions mentioned in Government of India's letters mentioned in Para.1 and conditions mentioned in the order of in-principle approval, by the User Agency and it is mandatory for the User Agency to comply all these conditions.
  5. Any other condition which Principal Chief Conservator of Forests (Head of Forest Force), Maharashtra State may impose.
  6. The actual diversion of forest land shall be effected by the Chief Conservator of Forest (Territorial) Nagpur after compliance of all the conditions by the User Agency.
  7. The User Agency shall comply with all the conditions incorporated in the in-principle and final approval Government Resolutions of Government of Maharashtra. The Chief Conservator of Forest (Territorial) Nagpur shall ensure the strict compliance of the conditions by the User Agency. Chief Conservator of Forest (Territorial) Nagpur will furnish the report in this regard to Additional Principal Chief Conservator of Forests and Nodal Officer, Maharashtra State, Nagpur from time to time.
  8. Non-compliance of any of the conditions mentioned in this order and Rules and Guidelines made /issued under Forest (Conservation) Act 1980 shall amount to violation of Forest (Conservation) Act, 1980 and action would be taken accordingly. In case of non-compliance of any of the above conditions, the concerned Divisional Forest Officer shall report through the State Government to Regional Chief Conservator of Forests, Government of India, Ministry of Environment & Forests, Bhopal as per procedure laid down in the clause 1.9 of guidelines on 25/10/1992 under the Forest (Conservation) Act 1980.

This Government resolution of Maharashtra Government is available at the website www.maharashtra.gov.in. Reference no. for this is 201405151335198219. This order has been signed digitally.

By order and in the name of the Governor of Maharashtra.

Prashant C. Mayekar

Under Secretary

Copy forwarded with a request to upload this resolution on their website to:

Secretary (Forests), Ministry of Environment and Forests, Government of India,
New Delhi.

Regional Chief Conservator of Forests, Western Region, Ministry of Environment and Forests Government of India, Bhopal

Copy to :

1. Principal Secretary, Public Health Department, Gokuldas Tejpal Hospital Building, Mumbai
2. Principal Secretary, Medical Education and Drugs Department, Gokuldas Tejpal Hospital Building, Lokmanya Tilak Marg, Mumbai – 400001
3. Principal Chief Conservator of Forests (Head of Forest force) Maharashtra State, Nagpur
4. P. A. to Principal Secretary (Forests), Revenue & Forests Department, Mantralaya, Mumbai
5. Addl. Principal Chief Conservator of Forests & Nodal Officer, Maharashtra State, Nagpur
6. Commissioner, Nagpur Region, Nagpur.
7. Collector, Gondia
8. Chief Conservator of Forests (T), Nagpur
9. Deputy Chief Conservator of Forests, Gondia
10. Dean, Indira Gandhi Government Medical College, Nagpur
11. Select File-F-10.

2. Collector, Gondia, Chief Executive Officer, Zilla Parishad, Gondia and Deputy Conservator of Forests, Gondia are hereby directed to forward the copy of this resolution to concerned Heads of Local Bodies, Panchayats, Municipal Bodies in addition to the relevant offices of the Government and they shall also ensure the display of this resolution on their notice board as well as the notice board of local self government bodies for the information of general public.

3. Dean, Indira Gandhi Medical College and Hospital, Gondia is hereby directed that he should publish the entire order of forest clearances granted in verbatim, along with the conditions and safeguards imposed by the Government while granting the forest clearance in two widely circulated daily news papers, one in vernacular language and other in English language.

4. Dean, Indira Gandhi Medical College and Hospital, Gondia is hereby directed that he should submit the copies of the forest clearance to the Heads of Local Bodies, Panchayats, Municipal Bodies in addition to the relevant offices of the Government.

5. Heads of Local Bodies, Panchayats, and Municipal Bodies and relevant offices of Government are hereby directed to display the same on their notice board for 30 days from the date of receipt for the information of general public.